

งานทำบัญชีสัญญาเช่า กรณีสัญญาเช่าการเงินโดยการขาย

รหัสวิชา 30201-2002 วิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 ระดับชั้น ปวส. 1

สอนโดย ครูวิมลรัตน์ สุขเสริม
แผนกวิชาการบัญชี

วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย

รายได้ของผู้ให้เช่า: กำไร 2 ทาง

1. กำไรเริ่มต้นจากการขาย

เกิดขึ้นทันที ณ วันทำสัญญา
(เหมือนการขายสินค้าปกติ)

2. รายได้ทางการเงิน

เกิดขึ้นตลอดอายุสัญญา
(ดอกเบี้ยรับ)

เกณฑ์การพิจารณา: สัญญาเช่าการเงิน

1. โอนกรรมสิทธิ์ ณ วันสิ้นสุดสัญญา
2. มีสิทธิเลือกซื้อในราคาถูกลงกว่ามูลค่ายุติธรรม
3. อายุสัญญาเช่า > 75% ของอายุการใช้งาน
4. มูลค่าปัจจุบันของเงินขั้นต่ำ > 90%
ของมูลค่ายุติธรรม
5. สินทรัพย์มีลักษณะเฉพาะเจาะจง

ตัวอย่างที่ 3.3: กรณีศึกษา

ผู้ให้เช่า: บริษัท สยามพานิช จำกัด

ผู้เช่า: บริษัท สามมิตร จำกัด

สินทรัพย์:	เครื่องจักร
ราคาทุน:	220,000 บาท
มูลค่ายุติธรรม:	320,000 บาท
วันที่เริ่มสัญญา:	1 มกราคม 25x1

เงื่อนไขสัญญาและการต่ออายุ

ระยะเวลาเช่า (n)

= 8 ปี

อัตราดอกเบี้ย (i)

= 12%

ชำระเงิน:
ทุกสิ้นปี
(31 ธ.ค.)

มูลค่าคงเหลือ:

25,000 บาท

(ประมาณการเมื่อสิ้นปีที่ 5)

5 ปี

+ ต่ออายุ →

สูตรการคำนวณเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย

$$\text{ราคาขาย} = \text{PV ของมูลค่าคงเหลือ} = \text{PV ของเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย}$$

เป้าหมาย: หาจำนวนเงินที่ผู้เช่าต้องจ่ายต่อปี

ปัจจัยมูลค่าปัจจุบัน (PV Factors)

กำหนด $n = 8, i = 12\%$

PVIF (มูลค่าปัจจุบันของเงินงวดเดียว): **0.4039**

ใช้สำหรับมูลค่าคงเหลือ

PVIFA (มูลค่าปัจจุบันของเงินงวดรายปี): **4.9676**

ใช้สำหรับเงินงวดรายปี

ขั้นตอนที่ 1: หามูลค่าปัจจุบันของเงินงวด

ราคาขาย (Fair Value) 320,000

หัก PV ของมูลค่าคงเหลือ ($25,000 \times 0.4039$) -10,097.50

มูลค่าปัจจุบันของเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย **309,902.50 บาท**

ยอดขายสุทธิ

ขั้นตอนที่ 2: คำนวณเงินงวดรายปี

$$\text{เงินงวดรายปี} = \frac{\text{(มูลค่าปัจจุบันของเงินขั้นต่ำ)}}{\text{PVIFA}}$$

$$\text{เงินงวดรายปี} = \frac{309,902.50}{4.9676}$$

การตรวจสอบเกณฑ์ (Validation Tests)

เกณฑ์อายุสัญญา

เกณฑ์มูลค่าปัจจุบัน

เป็นสัญญาเช่าการเงิน

บัญชีที่เกี่ยวข้อง (Related Accounts)

การคำนวณต้นทุนขาย (Calculating COGS)

ราคาทุน (Cost)	220,000
(+) ต้นทุนทางตรง (Direct Costs)	4,000
(-) PV ของมูลค่าคงเหลือ (25k x 0.4039)	-10,097.50

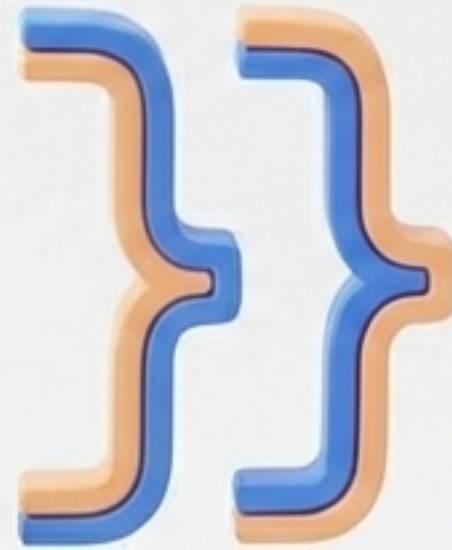
ต้นทุนขาย = 213,902.50 บาท

ลูกหนี้และดอกเบี้ยรอตัดบัญชี (Gross Investment and Unearned Interest)

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า
(Gross Investment)

$$(62,384.75 \times 8) + 25,000 = 524,078$$

ดอกเบี้ยรอตัดบัญชี
(Unearned Interest)

$$524,078 - 320,000 = 204,078$$

การบันทึกบัญชี (Journal Entry)

บัญชี (Account)	เดบิต (Debit)	เครดิต (Credit)
เดบิต ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	524,078	
เดบิต ต้นทุนขาย	213,902.50	
เครดิต ขาย		309,902.50
เครดิต สินค้าคงเหลือ		220,000
เครดิต เงินสด (ต้นทุนทางตรง)		4,000
เครดิต ดอกเบี้ยฯ ที่ยังไม่ถือเป็นรายได้		204,078

สรุปบทเรียน (Summary)

1

- **ตรวจสอบเกณฑ์ :**
ต้องผ่านเงื่อนไขสัญญาเช่าการเงิน
($>75\%$ หรือ $>90\%$)

2

- **คำนวณเงินงวด :**
ใช้ PV Factors หาเงิน
ที่ต้องจ่ายต่อปี

3

- **บันทึกบัญชี :**
รับรู้กำไรจากการขายทันที
และตั้งดอกเบียร์รับรู้รายได้